

## Styrelsen har ordet

Welcome to Sweden genomfördes 9 september i festlokalen Maria Bangata 13. Det var talare från Svenska Institutet, Stockholms Universitet, KTH- alumner, forskaren Dhany Saputra, Indonesiska ambassaden samt SIS ordförande. Det bjöds även på lunch. Ca 70 personer deltog och det var mycket uppskattat.

SIS fortsätter att samarbeta med Bilda studieförbund, Indonesiska ambassaden, studentgruppen PPI, Orient Tours, Paradisresor, indonesiska gruppen i Göteborg, kvinnogruppen Darma Wanita samt balinesiska gruppen Banjar Bali. Resebyrån Läs och Res har uttryckt att de är intresserade av ett samarbete. Styrelsen godkänner detta.

*Styrelsen*

## I DETTA NUMMER

Jordbävning i Indonesien .....	1
SIS-profil: Surjadi .....	2
Mitt bröllop .....	3
SIS-profil, forts .....	4
Mitt bröllop, forts .....	4

Ordförande/ansvarig utgivare  
Nada Danielsson

Redaktör & Layout:  
Kadri Chanafiah

Redaktion:  
Bengt Sahlin  
Elisabet Lind  
Miti Surjadi

Medlemsärenden:  
Dian Engberg  
sismedlem@gmail.com

Svensk-Indonesiska Sällskapet (SIS)  
[www.svensk-indonesiska.se](http://www.svensk-indonesiska.se)  
E-post: [swedish-indonesian@gmail.com](mailto:swedish-indonesian@gmail.com)  
Svensk-Indonesiska Sällskapet finns på  
Facebook, Instagram och Twitter.  
Postgiro 4339734-8

## Jordbävning i Indonesien och SIS



Den 29 juli och den 5 augusti och även därefter denna sommar drabbades ön Lombok av många jordskalv, som krävde mer än 600 människors liv, skadade tusentals och gjorde många tusentals människor hemlösa. Dessa siffror kan fortfarande öka mångfald. Förödelsen var enorm och många hjälpinsatser startades för att ge snabb hjälp. Bl.a. tog SIS initiativ till olika insamlingar från medlemmar, personer, organisationer och andra och samlade där in cirka

52 000 kr, som översänts till olika hjälporganisationer i Lombok. Dessa medel har använts dels till mediciner och liknande dels till tält och presenningar för skydd av människor. upprensningar av brunnar och toaletter etc. Styrelsen vill här framföra sitt tack till alla som på olika sätt deltagit i insamlingarna och andra åtgärder till förmån för Lomboks hårt drabbade innevånare.

Därefter har en ännu större katastrof inträffat i staden Palu på Sulawesi med mycket större konsekvenser för både människor och deras bostäder. Här rör det om flera tusentals dödade, skadade och hemlösa människor. Även är försöker SIS hjälpa till och har börjat en insamling. De som vill bidra på något sätt kan kontakta Salma Nicklaus, [salma.b.nicklaus@hotmail.com](mailto:salma.b.nicklaus@hotmail.com).

Sedan sommaren har vi hunnit med dels en picknick med många barn i Humlegården i augusti. Ett presentationsprogram för omkring 70 indonesiska studerande vid olika lärosäten i Stockholm ordnades i september i samarbete med Ambassaden. en matlagingskurs i november och en julgransplundring i december/ januari är också planerade. ■



## SIS-profil: SURJADI

Jag vågar påstå att det finns ingen indones bosatt i Stockholm med omnejd som inte är bekant med Surjadi och hans hustru Margaretha. Pak Sur och Bu Miti kallar vi paret. Pak Sur är en veteran bland Sverige-indoneser. Han är ett fenomen. Han kom till Sverige redan på 50-talet, innan många av oss ens sett världen.

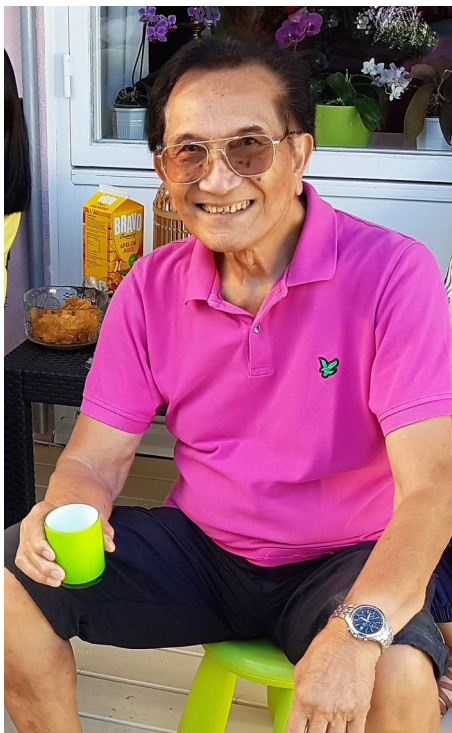
Efter alla dessa år är Bali-sonen Surjadi djupt inrotat i Sverige. Trots det tycks Pak Sur inte förlorat sin kärlek till det gamla hemlandet och Bali. Han är en aktiv inom SIS och Banjar Bali (Balinesiska föreningen i Sverige).

Vem kan berätta om Pak Sur bättre än Bu Miti?

Redaktionen

Surjadi kom till Sverige för 60 år sedan från Bali. Han gick ut realskolan i Denpasar på Bali, fortsatte på gymnasiet i Jogyakarta och läste sedan juridik på universitetet UNAIR i Surabaya på Java. Hans dröm var att bli diplomat. Då fick han se en annons på universitetet om att Sverige erbjöd stipendier för att läsa socialpolitik vid Stockholms Universitet. Surjadi blev genast intresserad och skickade in alla papper, studieintyg och meriter han hade till regeringen i Jakarta som då var under Sukarnos styre. Regeringen ville skicka 2 studenter från UNAIR och 4 från UI Jakarta. Efter diverse olika psykiska och fysiska tester fick Sur och Supandi från UNAIR beskedet att dom fått stipendium och 1956 startade dom sin resa till Sverige och ett nytt och spännande liv som studenter i Stockholm. På den tiden tog resan lång tid, propellerplan till Bromma, jumbojet och Arlanda fanns inte då. Den 12 december, på sin födelsedag landade han på Bromma. Det var kallt och mycket snö och han hade bara sina sommarkostym och vågade inte gå ut ur planet. Men från Indonesiska Ambassaden kom man med vinterkläder och sedan bjöds det på middag på resto Metropolitan, numera Hard Rock Cafe på Odengatan. Sur var jättehungrig, hade inte ätit ris på flera dagar! Men på restaurangen bjöds typisk svensk mat som t ex sill med nubbe och en man spelade svensk folkmusik på fiol. Inget av detta tilltalade Sur, allt var väldigt exotiskt.

På den tiden var det ganska tufft att vara utländsk student i Sverige! Svenskarna visste inte ens var Indonesien låg, många trodde det var Indien han kom från. Men Bali hade dom hört talas om!



Då föddes iden att starta en studentförening där man genom föreläsningar, kulturevenemang, dans och sång kunde visa upp den indonesiska kulturen. Sur var mycket aktiv i föreningen och som enda balines här ställde han upp med dans och sång trots att han egentligen inte kunde dansa. Men han var ju ensam balines så det var ingen som visste hur det skulle se ut, och han var ju uppvuxen med dans och ceremonier så det gick jättebra. Alla älskade hans uppträdanden och tyckte det var mycket vackert och exotiskt. Så småningom bildade de indonesiska studenterna ett eget musikband och senare en svensk-indonesisk förening = SIS. Sur har varit aktiv i föreningen ända från början och är fortfarande trogen SIS-medlem. Han har också under alla sina år i Sverige varit mycket engagerad i Ambassadens arbete och har under denna tid (60 år) hunnit skaffa sig många vänner både

bland diplomater och andra indoneser i Sverige och han älskar att omge sig med intressanta människor.

När jag frågade honom hur det kom sig att han fortfarande var kvar i Sverige och inte hade återvänt till sitt hemland berättade han följande historia: Året var 1965, Sur var klar med sina studier här och hade redan fått sin returbiljett. Han hade tagit en extra kurs i socialantropologi och där fått syn på en söt tjej som han kände viss samhörighet med, men han var för blyg för att våga prata med henne och dessutom fick han inte bli alltför intresserad av en svensk flicka, han skulle ju åka hem till Indonesien och som blivande diplomat fick han på den tiden inte gifta sig med en utländsk flicka! Men just då inträffade revolutionen i Indonesien, Sukarno störtades och Suharto tog makten och blev president. Det blev militärdiktatur i landet och alla som hade haft något med den gamla regimen att göra levde farligt! Surjadi fick rådet att stanna kvar i Sverige tills vidare. Men vad skulle han göra här, han måste ju försörja sig! Han tog datakurser på KTH i programmering om litteratursökning och fick en tjänst på Institute of Speech Research, KTH där han sedan jobbade kvar ända till sin pension och t o m fick medalj för lång och trogen tjänst!

Surjadi stannade alltså kvar i Sverige, gifte sig 1972 både i Sverige och 1973 på Bali enligt gammal tradition. Första tiden som gifta var kämpig ekonomiskt och det var tur att han har en uppfinningsrik hustru som kunde fixa det mesta med egna händer. Surjadi fick två döttrar, den

forts på sidan 4



# MITT BRÖLLOP

Av Peter Brundin



Den 5 augusti 2017 förlovade jag mig med Kristin i Solo, Indonesien. Vi hade en tillställning då, men min familj kunde tyvärr inte vara där i och med det långa avståndet. En stor del av Kristins familj var där. Kristin har en stor familj och de som bodde i närheten kunde komma så vi var runt 70 personer.

Vi pratade efter förlovningsen om när vi kunde planera in ett datum när vi kunde gifta oss. För hennes familj var det att det skulle vara i Solo, för min familj behövde vi se till att det passade semesterdagar, jobb och skola. Vi fann till slut ett datum som passade oss alla och det blev den 4 augusti i år (2018).

När vi hade datumet klart kunde min familj och vänner börja planera resan ner. För mig och Kristin var det dags att börja planera plats för bröllopet, mat, inbjudan, brudtärnor, dekoration och kläder. Då jag är i Sverige fick Kristin arrangera och koordinera mycket. Men Kristin är väldigt organiserad och bestämd och vet vad hon vill ha och var hon ska söka för att få det bästa. Hon har många vänner som kunde hjälpa till. Vänner kunde hjälpa till med inbjudningsskorten, klänningen, foto/video, dekoration och möbler. Men Kristin hade kontroll över allt och kunde bestämma hur allt skulle vara. Tillsammans med bröllopsplanerarna gjordes ett detaljerat schema som var tidsatt över dagen, från

smink och kläder till ceremonin och festen. Med schemat så kunde vi veta vad som skulle ske och vad alla skulle göra.

Bröllopet var på förmiddagen där ceremonin var mellan 08:00 och 09:00. Kl. 09:00 - 10:00 var det frukost och 10:00 - 12:00 var festen.

I och med att det började klockan 08:00 startade alla förberedelser tidigt. Kristin började redan 03:00 med sminkning och uppsättning av håret. Det blev sedan avlösning för de närmaste i familjen med smink och frisyr, som ordnades av tre sminköser. Alla var så skickliga och alla var klara i tid, och runt 07:40 var vi färdiga och började gå bort mot platsen där vi skulle ha ceremonin.

Familj och vänner hade nu börjat anlända och slå sig ner. Till ceremonin är det en tradition där brudgummen och hans familj ger gåvor till bruden, Seserahan. Det ska vara ett ojämnt antal, så det är antingen 5, 7 eller 9 gåvor. Jag hade 9 gåvor som bars fram av min familj och vänner. Ceremonin började med att en familjerepresentant höll ett tal. Till hjälp för min familj hade vi en man som talade åt oss, då det hölls på indonesiska. Sedan räckte mina föräldrar över en gåva till Kristin mamma och storebror. Kristin pappa gick bort för lite mer än 3 år sedan, så det var hennes bror som tog hans plats.

Ceremonin gick bra och som mitt vittne (det behövdes en person som är indonesisk medborgare) hade jag Dody Kusumonegoro, som några av er kanske minns. Han jobbade på indonesiska ambassaden här i Sverige för några år sedan. Jag skulle säga några ord på indonesiska under ceremonin. Jag hade fått det nedskrivet och jag hade kunnat öva på det, så det gick bra tycker jag.

Efter ceremonin begav Kristin och jag oss tillbaka till huset för att byta kläder. De andra kunde börja äta frukost. Fler och fler gäster började komma och när vi var klara med ombytet och tagit lite mer foton var det dags att visa upp oss. Vi ställde upp oss med föräldrarna och Kristins bror för att gå förbi alla, till allas jubel. Vi skulle sedan gå upp på en scen där vi kunde se ut över alla. Jag och Kristin satt i mitten av scenen. Till höger om oss satt hennes mamma och bror och till vänster om oss satt mina föräldrar. När vi hade satt oss på scenen började det första framträdandet som var två dansare som dansade traditionell indonesisk dans. Därefter började gäster komma upp och gratulera oss och ta foton. Det blev lite mer framträdanden varav det ena var en överraskning från brudtärnorna. Kristin hade 15st brudtärnor och de framförde en härlig dans för oss.

*forts på sidan 4*



Returadress: Ystadvägen 94, 121 49 Johanneshov

### SIS-profil..., forts från sid 2

Nu är Surjadi morfar till 4 barnbarn, två pojkar på 10 år och två flickor på 7 år som vi ofta är barnvakter till. Familjerna umgås tätt och vi har mycket trevligt tillsammans och livet i Sverige som pensionär är härligt tycker Surjadi. Han har många intressen som tennis, badminton, musik, golf och han älskar att umgås med många vänner. Ibland jobbar han också extra som modell och han har t o m hunnit skriva en memoarbok om sitt liv, "Berlabuh di Swedia, cinta Indonesia". ■

Text: Margaretha Surjadi

### Mitt bröllop..., forts från sid 3

Vi gick sedan ner till dem och dansade med dem. Kort därefter skulle vi vara nedanför scenen för att släppa varsin vit duva.

Det var väldigt speciellt och häftigt att göra det. Lite senare var det dags för ett annat framträdande, som jag inte kände till men som Kristin hade bokad, och det var fem stycket killar som var klädda som kvinnor. De dansade och drog upp några av gästerna till allas stora förtjusning. En av de sista sakerna som vi skulle göra var att Kristin skulle kasta brudbuketten. Det var en stor skara som

hoppades på att fånga den, och när vi vände oss om för att se vem som var den lycklige så var det hennes vän Tommy.

Under hela festen kunde gästerna äta från den stora buffén som fanns tillgänglig och ta kort vid de olika små scener som var uppbyggda. Bandet som vi hade spelade låtar som Kristin hade valt ut och temat var låtar som hennes pappa tyckte om.

Allt gick otroligt bra och det såg ut som om alla hade det trevligt, roligt och bra under hela festen. Vad vi uppskattat efteråt så tror vi att det var runt 700 personer som kom till vår dag. Jag är så otroligt glad att jag har fått uppleva ett sådant bröllop och att jag fått gifta mig med den underbara och otroligt vackra Kristin. Jag är otroligt tacksam för alla inblandande som hjälpte till under bröllopet så att allt gick så bra. Jag är så glad att min familj var där och kunde vara med på vår stora dag.

Det finns en video från bröllopet som går att se på YouTube. Sök då efter Rabine Kristin & Peter eller skriv in <https://youtu.be/MRbA-B00Mq0>. ■

**SIS**  
Swedish Indonesian Society  
Svenska-Indonesiska Sällskapet

PASAR MALAM / INDONESIA MÄRKAD

# UNITY IN DIVERSITY

( BHINEKA TUNGGAL IKA )

Lördagen,  
den **27 Oktober 2018**  
kl 12.00 - 16.00

SKYTTEHOLMSSKOLAN  
Ankdammsgatan 14 -16  
171 43 Solna

mat-och konsthantverksförsäljning,  
dans, Indonesisk traditionell kostymparad  
och musik, lotterier och godis till alla barnen

entré :  
30 Sek medlem /  
50 Sek icke medlem /  
barn under 12 år gratis

Indonesiska Ambassaden

ppp Bilda



### Gongbron i Debussy konsert

Den 30 september deltog Urban Wahlstedts gamelansorkester Gongbron i en Debussy konsert i Eric Ericsson hallen på Skeppsholmen. Debussy hade tidigt lärt sig att uppskatta gamelan musik och blivit inspirerad av den i sin egen musik. Gongbron kommer den 9 november att uppträda igen i Huddinge. ■

**Du har väl inte glömt att betala årsavgiften? Bli medlem nu!**

Årsavgiften för en familj 225 kr/år, för en person 175 kr/år, studerande 100 kr/år

Postgiro 4339734-8

Uppge namn, adress och e-postadress